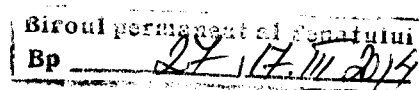
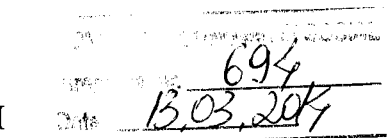

Către,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Domnului Secretar general Sorin Dan MIHALACHE

Stimate domnule Secretar general,

Referitor la adresa dumneavoastră nr. XXXV 1231/04.03.2014, înregistrată la Consiliul Economic și Social cu nr. 637/10.03.2014, prin care ne transmiteți spre avizare **propunerea legislativă pentru completarea alin. (1) și (2) ale art. 135 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat (b 27/11.02.2014)**, vă comunicăm următoarele:

- potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, în îndeplinirea atribuțiilor sale, Consiliul Economic și Social are obligația de a analiza proiectele de acte normative primite și de a transmite avizul său în termen de maximum 7 zile lucrătoare de la primirea solicitării;
- **propunerea legislativă pentru completarea alin. (1) și (2) ale art. 135 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat (b 27/11.02.2014)** a fost examinată în cadrul ședinței Comisiei pentru protecția socială și ocrotirea sănătății din data de 12.03.2014. Aceasta nu a putut aviza proiectul mai sus menționat, întrucât nu au fost îndeplinite condițiile prevăzute de art. 42 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Economic și Social, coroborat cu art. 15 alin. (1) din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al comisiilor de specialitate ale Consiliului Economic și Social referitoare la prezența a minimum 5 membri pentru ca ședința să fie statutară. În cadrul comisiei de specialitate, membrul prezent la ședință și-a exprimat punctul de vedere în sensul avizării **NEFAVORABILE** a proiectului de act normativ, cu următoarea motivare:

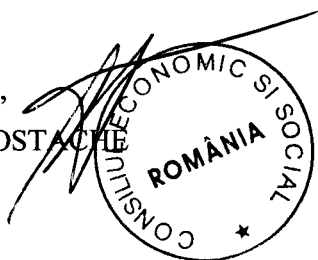
- stabilirea vârstei de pensionare, corelarea acesteia cu perioada de cotizare, cu speranța medie de viață, cu cotele de contribuții plătite pe parcursul vieții active sunt decizii care presupun procesarea unor informații foarte complexe, cu multe aproximări, dificultatea rezidând din faptul că trebuie să fie făcute estimări pentru un viitor îndepărtat, în condițiile în care pentru problemele importante trebuie să se ia în calcul o multitudine de aspecte cu o evoluție mai mult sau mai puțin previzibilă;
- având în vedere că prin adoptarea acestei propuneri legislative ar creștenumărul de beneficiari ai unei pensii private, apreciem ca fiind necesară efectuarea unor studii de detaliu privind impactul financiar, respectiv cheltuiala indusă de aplicarea unei astfel de modificări a Legii nr. 411/2004, înainte de luarea unei decizii;
- cu referire la propunerea de modificare a alin. (2) al art. 135, este necesar a se menționa că scopul sistemului fondurilor de pensii administrate privat este asigurarea unei pensii private, distincte, și care suplimentează pensia acordată de sistemul public, pe baza colectării și investirii, în interesul participanților, a unei părți din contribuția individuală de asigurări sociale. Astfel, prin sistemul administrării private a contribuțiilor pentru pensii se urmărește creșterea nivelului pensiei prin obținerea de profit din investire;
- în momentul de față, suma totală garantată pentru pensia privată este egală cu valoarea contribuțiilor plătite, diminuate cu penalitățile de transfer și comisioanele legale. Considerăm, astfel, că sistemul de pensii private din România oferă participanților garanții solide care asigură o creștere semnificativă a randamentelor investiționale de termen lung. Modificarea acestor garanții ar determina fondurile de pensii să nu mai investească aproape deloc în acțiuni, ceea ce ar atrage după sine consecințe negative atât asupra pieței de capital, cât și asupra activității fondurilor de pensii private, ducând în final la pensii mai mici pentru participanți;
- totodată, investirea activelor fondurilor de pensii private în titluri de stat pe termen lung, emise de Ministerul Finanțelor Publice, reprezintă cea mai bună soluție atât pentru fondurile de pensii și pentru participanți, cât și pentru stat, care își asigură în acest fel surse suplimentare de finanțare a deficitului bugetar;
- de asemenea, în contextul unei piețe financiare încă imature, caracterizată de o lipsă a investitorilor instituționali (fondurile de pensii fiind printre cei mai importanți astfel de investitori), schimbarea radicală a regulilor pieței într-un moment în care administratorii și-au făcut deja planurile de afaceri, ar putea avea efecte grave materializate prin scăderea interesului pentru această industrie cu repercusiuni asupra dezvoltării întregii piețe financiare.
- *complementar celor susținute mai sus, atașăm documentul de poziție al Asociației pentru Pensii Administrative Privat din România cu privire la această propunere legislativă.*

• având în vedere că nu a fost îndeplinită condiția de cvorum necesară desfășurării ședinței Plenului din data de 13.03.2014, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) din Legea nr. 248/2013, membrii Plenului prezenți la ședință au formulat puncte de vedere, urmând ca acestea să fie consemnate ca puncte de vedere ale părților. Vă aducem la cunoștință că punctele de vedere ale reprezentanților părților patronală și guvernamentală la proiectul de act normativ mai sus menționat sunt de avizare **NEFAVORABILĂ**, cu motivarea formulată de membrul prezent la ședința comisiei de specialitate, iar punctele de vedere ale reprezentanților părții sindicale sunt de avizare **FAVORABILĂ**.

Cu deosebită considerație,

Președinte,

Florian COSTACHE

Asociația pentru Pensile Administrate Privat din România

Adresa de corespondență: Sediul ING Pensii, Str. Costache Negri nr. 1-5, etaj 1, sector 5,
cod postal 050552, Bucuresti, tel: +0372.289.563 , fax: +021.402.85.82 ,
mihai.bobocea@apapr.ro , catalin.ciocan@gmail.com , www.apapr.ro

Către: CONSILIUL ECONOMIC SI SOCIAL

În atenția: dl. Marin Suliman, Secretar general

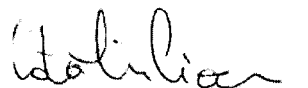
Subiect: pdv APAPR ref. initiativa legislativa de modificare L411/2004,
conform adresei CES nr. 624/06.03.2014

Stimate domnule Secretar general,

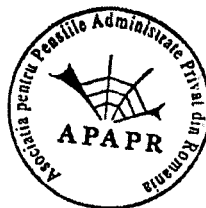
Avem onoarea să ne adresăm dumneavoastră, prilej cu care vă asigurăm de întreaga noastră considerație. Ca urmare a adresei CES nr. 624/06.03.2014 prin care ne solicitați un punct de vedere privind inițiativa legislativă de modificare a L411/2004, ce poartă numărul B27/2014 la Senatul României, vă transmitem anexat un document de poziție care sprijină solicitarea noastră de avizare negativă (respingere) a acestei inițiative legislative.

De asemenea, precizăm că vă stăm la dispoziție cu orice alte detalii și informații pe care le-ați considera utile pentru fundamentarea punctului dumneavoastră de vedere pe această temă.

Cu deosebită considerație,
Cătălin CIOCAN,
Secretar Executiv APAPR

Asociația pentru Pensile Administrat Privat din România	
INTRARE	
IEȘIRE	Nr. 14
Ziv. 1.1. Luna 03. Anul 2014.	

DOCUMENT DE POZIȚIE

pentru respingerea B27/2014

privind fondurile de pensii administrate privat

Martie 2014

1. Introducere	2
2. Propunerile și ipoteza de lucru a inițiativei legislative B27/2014	2
3. Argumente pentru respingerea propunerii	2
3.1. Ipoteza prezentată este eronată.....	2
3.2. Sistemul actual are deja 5 tipuri de garanții operationale	3
3.2.1. Portofoliul de investiții are o structură controlată.....	4
3.2.2. Provizioanele tehnice acoperă riscurile de a nu realiza obligațiile asumate	5
3.2.3. Garanțiile absolute asigură o rentabilitate cel puțin egală cu zero.....	5
3.2.4. Garanția relativă protejează participanții împotriva performanțelor scăzute	5
3.2.5. Fondul de Garantare acoperă riscurile imprevizibile.....	5
3.3. Ratele de rentabilitate arată performanța sistemului	6
3.4. Nesustenabilitatea economică a unor garanții suplimentare.....	6
3.4.1. Participanții vor avea pensii mai mici.....	7
3.4.2. Administratorii de pensii private vor avea nevoie de infuzie de capital.....	8
3.4.3. Economia națională și piața de capital vor fi afectate de absența banilor fondurilor de pensii.....	9
3.5. Inaplicabilitatea prevederilor propuse	9
3.6. Practici internaționale și recomandări ale unor instituții abilitate	10
4. Concluzii	11

1. Introducere

Modelul de pensii private adoptat de România în 2007 este folosit de alte peste 30 de state (majoritatea în Europa Centrală și de Est și America de Sud), la recomandarea și cu supravegherea Băncii Mondiale.

Peste tot în lume sistemele de pensii private au fost introduse pentru a asigura sustenabilitatea schemelor publice de pensii. În România s-au introdus și implementat două componente private noi, una obligatorie (Pilonul II, în mai 2008) și o alta facultativă (Pilonul III, în mai 2007), ambele administrate de către companii private.

Scopul Pilonului II reprezintă asigurarea unei pensii private, care suplimentează pensia acordată de sistemul public, pe baza colectării și investirii de către companii private specializate, în interesul participanților, a unei părți din contribuția individuală de asigurări sociale (situată în momentul de față la 4%).

Sistemul implementat în România este printre cele mai puternice, performante și sigure modele din lume Sunt furnizate garanții multiple participanților la fondurile de pensii, prin **minimizarea riscurilor provenite din investire:**

- tipuri de instrumente financiare;
- limite privind structura portofoliului investițional (separarea activelor);
- mecanisme de garantare a rentabilității (rata minimă de rentabilitate);
- garantarea contribuțiilor nete;
- măsuri privind garanții în caz de administrare ineficientă (supravegherea prudențială și Fondul de Garantare).

2. Propunerile și ipoteza de lucru a inițiativei legislative B27/2014

Inițiativa propune garantarea contribuțiilor brute și actualizarea lor cu rata inflației, plecând de la ipoteza falsă că pensile riscă să scadă dramatic în următorii ani în lipsa garantării cu rata inflației

Prin această inițiativă legislativă se dorește actualizarea contribuțiilor cu rata inflației pentru pensiile administrate privat.

Principalul argument invocat în expunerea de motive este că garanția oferită acum în termeni absoluți nu ar acoperi scăderea puterii de cumpărare a banilor în timp prin fenomenul de inflație.

3. Argumente pentru respingerea propunerii

3.1. Ipoteza prezentată este eronată

Situația prezentată în susținerea propunerii nu reflectă realitatea existentă, deoarece nu poate avea loc în condițiile actuale de reglementare

Întreaga filozofie a acestei propuneri pleacă de la ipoteza că în 30 ani valoarea contribuțiilor din prezent se va înjumătăți datorită inflației. Mai exact, **această situație ar putea avea loc dacă timp de 30 ani fondurile de pensii ar avea randament zero sau negativ, în timp ce inflația ar fi crescătoare și nu ar interveni niciun alt factor de redresare.**

Această ipoteză este una eronată având în vedere că această situație este practic imposibilă pentru sistemul actual în condițiile curente de reglementare, din următoarele considerente:

- Se ia în calcul doar unul dintre factorii care influențează valoarea pensiei (inflația), nu și principalul factor care stă la baza sistemului de pensii private: randamentul. Ori niciun sistem de pensii private nu poate funcționa în afara randamentului obținut în urma investițiilor.
- Chiar dacă randamentele se pot situa teoretic sub rata inflației pe perioade scurte de timp, practic acest lucru este imposibil pentru că nu se poate întâmpla pe o perioadă continuă de 30 ani; fluctuațiile pozitive și negative se vor compensa reciproc.
- Sistemul are reglementată o garanție relativă la piață care nu permite administratorilor să fie subperformanți; un administrator neperformant tip de 4 trimestre consecutive este scos de pe piață, ceea ce îi forțează să caute cele mai bune oportunități investiționale pentru menținerea unui randament ridicat.
- Competiția dintre administratorii de fonduri duce în mod natural la randamente crescute, pentru a atrage cât mai mulți participanți.
- Experianța anilor de criză economică (2008- 2013) a arătat că și în cazul unei rate a inflației ridicate, randamentele au fost net superioare și că mecanismele actuale de garantare și control funcționează în beneficiul participanților.

Prin urmare, situația adusă ca justificare este una falsă și ipotetică; practic ea nu poate avea loc în condițiile actuale de reglementare.

3.2. Sistemul actual are deja 5 tipuri de garanții operationale

Legislația strictă și prudentială elimină riscurile și oferă garanții solide participanților

Argumentele principale pentru prevederea propusă vizează o garanție suplimentară, pe motiv că, în termeni absoluți, garanțiile actuale nu acoperă scăderea puterii de cumpărare a banilor în timp prin fenomenul inflației.

Acest argument este unul aparent și nefondat, deoarece mecanismele de garanții oferite participanților la fondurile de pensii în acest moment **sunt suficiente pentru a valida sistemul de pensii și, pentru a-i asigura eficiența și siguranța.**

Sustenabilitatea și maturitatea fondului de pensii Pilonul II din România sunt asigurate și probate de următorii factori:

- **legislația strictă și prudentială**, care elimină riscurile de subperformanță și încurajează o abordare deosebit de prudentă a investiției activelor fondurilor de pensii private;
- **garanțiile solide oferite deja participanților**: garanția contribuțiilor nete este dublată de garanția relativă la piață (față de media performanței pieței), recalculată trimestrial, de provizionul tehnic substanțial și de Fondul de Garantare.

Oferim mai jos o detaliere a acestor factori care fac nejustificată propunerea de actualizare cu rata inflației a contribuției participanților.

3.2.1. Portofoliul de investiții are o structură controlată

Aceasta reprezintă o măsură de siguranță, instrumentele financiare în care pot fi investite contribuțiile participanților la fondurile de pensii obligatorii, conform prevederilor legislației au o pondere limitată de investiție, așa cum sunt prezentate în Tabel nr. 1.

Tabel 1 Structura portofoliului investițional cu limite maxime (% din active)

Instrumente financiare	Limite de investiție (% din active)	Tip de risc
✓ Instrumente ale pieței monetare	20%	Scăzut
✓ Titluri de state RO UE sau SEE	70%	Scăzut
✓ Titluri de stat și alte valori mobiliare, emise de state terțe	15%	Scăzut
✓ Obligațiuni și alte valori mobiliare ale organismelor străine neguvernamentale, dacă aceste instrumente sunt cotate la burse de valori autorizate și dacă îndeplinesc cerințele de rating	5%	Scăzut
✓ Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autoritățile administrației publice locale RO UE sau SEE	30%	Scăzut/Mediu
✓ Obligațiuni și alte valori mobiliare, tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate, emise de către autoritățile administrației publice locale din state terțe	10%	Mediu
✓ Valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate RO UE sau SEE	50%	Ridicat
✓ Titluri de participare, emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România sau din alte țări	5%	Ridicat
✓ Alte forme de investiții stabilite prin norme de către ASF	-	-

Sursa: ASF, pe baza L411/2004

Având ca obiectiv de dispersare a riscului de investiție, **diversificarea investițiilor este asigurată și prin limitarea** (de către legislația în vigoare) **investițiilor active în funcție de natura emitentului** acelor instrumente financiare, astfel:

- 5% din activele unui fond de pensii pot fi investite într-o singură societate comercială sau în fiecare categorie de active ale acesteia;
- 10% din activele unui fond de pensii pot fi investite în activele unui grup de emitenți și persoanele afiliate lor.
- Fiecare administrator de fond va preciza din ce categorie face parte fondul respectiv (risc redus, moderat sau riscant).

3.2.2. Provizioanele tehnice acoperă riscurile de a nu realiza obligațiile asumate

Ca și o măsură de diminuare a riscului pentru participanții la fondurile private obligatorii, **fiecare administrator de fonduri de pensii private constituite, conform legii și normelor ASF, un provizion tehnic**, pentru a acoperi riscul de a nu realiza obligațiile asumate față de participanții la fond. Provizionul tehnic este o sumă de bani în sarcina administratorilor și nu a fondului de pensii private. Acestea sunt calculate de către actuari și sunt actualizate anual.

3.2.3. Garanțiile absolute asigură o rentabilitate cel puțin egală cu zero

Legea obligă fondurile de pensii private obligatorii (Pilonul II) să realizeze o rentabilitate cel puțin egală cu zero: la finalul perioadei de cotizare, suma totală din contul de pensie privată nu poate fi mai mică decât contribuțiile virate în perioada activă, diminuate cu comisioanele de administrare și eventualele comisioane de transfer, conform legii.

3.2.4. Garanția relativă protejează participanții împotriva performanțelor scăzute ale administratorilor

Sistemul actual oferă participanților și garanția **performanțelor investiționale** ale administratorilor fondurilor, prin eliminarea în timp a fondurilor cu randamente sub media pieței.

Garanția relativă, calculată în funcție de piață, presupune randamente calculate în funcție de performanța minimă a tuturor fondurilor și are la bază o supraveghere prudențială permanentă a pieței. Astfel, în cazul în care rata de rentabilitate a unui fond de pensii private este mai mică decât rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii din România pentru 4 trimestre consecutive, ASF retrage autorizația de administrare a administratorului respectiv, aplicând procedura privind administrarea specială.

Astfel, operațiunile unui administrator pot fi sistate atunci când se constată depășirea anumitor "alerte" cu privire la investiții. Cu alte cuvinte, când se constată ca un administrator aduce randamente mult mai slabe decât competitorii săi și se retrage dreptul de funcționare și se aplică măsuri "reparatorii".

3.2.5. Fondul de Garantare acoperă riscurile imprevizibile

O măsură importantă de garanție o reprezintă înființarea Fondului de Garantare. Acesta este elementul de siguranță de ultimă instanță al sistemului de pensii private.

Caracteristicile acestui fond sunt:

- La Fondul de Garantare contribuie toți administratorii de fonduri de pensii, din resurse proprii, și nu din banii fondurilor de pensii (adică ai participanților);
- Fondul de Garantare este destinat acoperirii unor riscuri imprevizibile și care nu sunt acoperite de provizioanele tehnice constituite de administratori;
- Acoperă inclusiv riscul foarte puțin probabil de faliment / fraudă din sistemul de pensii private;
- Va fi utilizat numai la plata efectivă a pensiilor private și dacă toate celelalte resurse s-au epuizat.

3.3. Ratele de rentabilitate arată performanța sistemului

Rezultatele la zi ale fondurilor de pensii nu justifică îngrijorările privind subperformanța

Reglementări prudențiale au asigurat următoarele rezultate pozitive în cadrul Pilonul II de pensii:

- ⇒ În decembrie 2013, **6,04 milioane persoane participante** la fondurile de pensii administrate privat - Pilonul II;
- ⇒ **Valoarea activelor nete** înregistrată de fondurile de pensii administrate privat a fost de **13,94 miliarde lei** în 2013;
- ⇒ În decembrie 2013, **95% din activele fondurilor de pensii administrate privat erau plasate în țară.**

Rezultatele înregistrate de fondurile de pensii administrate privat la finalul anului 2013 și comparativ cu anii anteriori sunt performante: ele nu se află sub nivelul inflației, ci dimpotrivă. **Până acum, randamentul mediu anualizat al tuturor fondurilor este de 11,5% (mai 2008 – decembrie 2013), comparativ cu o rată medie anuală a inflației de 4,57%.**

Astfel, rezultatele la zi ale fondurilor de pensii nu justifică îngrijorările privind subperformanța. Chiar în perioada de criză pe care a traversat-o România, ratele de randament obținute au fost superioare ratei inflației.

3.4. Nesustenabilitatea economică a unor garanții suplimentare

Impunerea unor garanții suplimentare va avea un efect opus decât cel estimat. Comportamentul investițional va afecta negativ pensiile contribuabililor, iar societatea actuală va avea de suferit din cauza lipsei de capital investit în economie

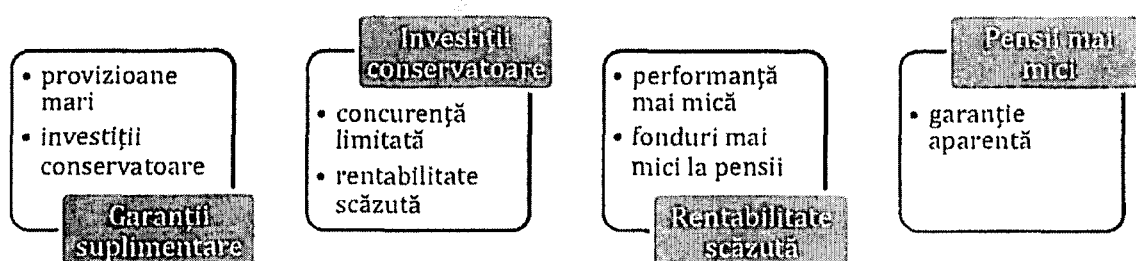
Introducerea unor garanții suplimentare va avea efecte negative economice pe termen mediu și lung, cu impact nu numai asupra părților implicate în sistem, dar și asupra societății în ansablu. Efectele negative se vor răsfrânge asupra:

- Participanților (contributorii) la fonduri;
- Administratorilor fondurilor de pensii;
- Economiei naționale și pieței de capital.

3.4.1. Participanții vor avea pensii mai mici

Introducerea noii garanții ar asigura doar aparent un beneficiu suplimentar participanților. Experiențele țărilor cu un istoric mai mare în pensii private arată că participanții vor pierde foarte mult în condițiile impunerii unei astfel de garanții, din următoarele considerente:

- Impunerea acestei garanții înseamnă provizioane mult mai mari pentru administrator și un comportament investițional excesiv de conservator;
- Comportamentul investițional conservator va duce la rate de randament mult mai mici;
- Ratele de randament mici se vor reflecta în pensii mult mai mici comparativ cu cele asigurate prin sistemul actual caracterizat prin comportament investițional echilibrat și rentabilitate mare.

În cazul în care se impune o garanție suplimentară prin lege, comportamentul investițional va fi unul extrem de conservator. Mai mult, introducerea acestor garanții va avea costuri asociate enorme (costuri de garantare excesivă), ce ar urma să fie suportate exclusiv de administratori, ceea ce va face sistemul neviabil pentru totdeauna din punct de vedere al business-ului privat.

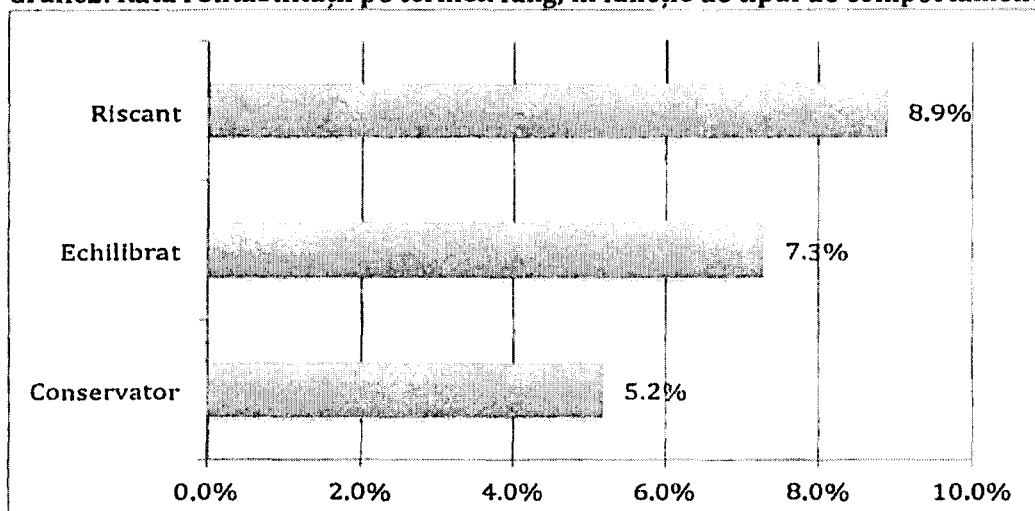
Comportamentul conservator de investiții va conduce la rate de randament mai mici. Un studiu al OECD¹, care a analizat sistemele de pensii private din țările în care acestea au o istorie mult mai lungă, arată efectele performanței investițiilor pe parcursul întregii vieți a contribuabilului (45 de ani de investiții în pensie și date colectate pe parcursul a 25 de ani), în funcție de tipul comportamentului investițional:

- conservator (doar obligațiuni);
- echilibrat (50% acțiuni și 50% obligațiuni guvernamentale);
- riscant (doar acțiuni).

Simulările experților OECD arată că investițiile cu risc scăzut asigură o randament mai mic pe termen lung decât investițiile cu risc ridicat, dacă luăm în calcul întreaga perioadă de contribuții pe parcursul vieții contribuabilului (nu pe parcursul unui an).

¹ *Pensions at a glance 2009: Retirement-income systems in OECD, OECD, 2009, pag.40.*

Grafic2. Rata rentabilității pe termen lung, în funcție de tipul de comportament investițional

Sursa: OECD, *Pensions at a Glance, 2009*

Ratele de randament mici vor avea un impact semnificativ asupra valorii pensiilor. Studiile au arătat că pe un orizont de 30 de ani, un randament cu 1 punct procentual mai mic sau mai mare duce la o pensie privată cu până la 30% mai mică sau mai mare.

Pentru fondurile de pensii private, un **portofoliu optim din perspectiva rezultatelor** pe termen lung îmbină instrumentele cu potențial ridicat de câștig, dar și cu volatilitate mai mare (de exemplu, acțiunile listate la burse) cu instrumentele mai sigure, dar cu potențial mai redus de câștig (de exemplu, obligațiunile), pentru diversificarea riscurilor. **România are în acest moment un comportament echilibrat, în sensul în care combină cele două tipuri de instrumente.**

În condițiile instituirii garanției propuse, fondurile de pensii ar urma să nu mai investească (aproape) deloc în instrumente financiare cu grad ridicat de risc, ceea ce ar limita drastic rezultatele pe termen lung și ar duce la ratarea de oportunități de investiții. Acest lucru va duce la scăderea randamentelor, iar în final pensiile participanților vor fi mai mici decât cele asigurate prin sistemul actual. Ori diferența dintre un comportament investițional echilibrat (caracteristic modelului actual de pensii private) și unul conservator este de peste 2 puncte procentuale, ceea ce se va reflecta într-o scădere dramatică (peste 50%) a valorii reale a pensiei.

De aceea, este vital ca legislația să nu fie excesiv de restrictivă și să permită fondurilor de pensii valorificarea deplină a oportunităților investiționale și maximizarea randamentelor.

3.4.2. Administratorii de pensii private vor avea nevoie de infuzie de capital

Introducerea acestei măsuri administrative în Pilonul II va afecta puternic companiile private de administrare a fondurilor de pensii de pe piața românească. În perioada 2007-2008, administratorii de fonduri de pensii private reprezentați de APAPR au investit în economia României sume totale de peste 500 de milioane de euro, marea majoritate în cheltuieli de achiziție și marketing, adică bani care au ajuns la oameni, la cei peste 250.000 de agenți de marketing ai fondurilor de pensii.

Recuperarea de către acționarii noștri a acestor investiții masive făcute pentru a consolida sistemul de funcționare a pensiilor private se va face abia după anul 2020, reflectând caracterul puternic

social al sistemului, precum și o etică și o responsabilitate de business pe termen lung pe care ne-am asumat-o încă de la început.

În timp ce sistemul de pensii private este deja profitabil pentru participanți (cu un randament mediu anualizat de 11,5% de la lansare și până în prezent), el va deveni profitabil (prin recuperarea integrală a investițiilor) pentru acționarii companiilor de administrare abia începând cu anul 2020, în condițiile în care veniturile din comisioanele de administrare sunt printre cele mai mici din Europa.

Sistemul de pensii obligatorii administrate privat a demarat într-o perioadă resimțită de criză, în care condițiile de piață erau total neprielnice, și anume: exista un nivel ridicat al dobânzilor la depozitele bancare și titluri de stat și se menționau corecții negative la bursă. Cu toate acestea, aceste caracteristici au constituit oportunități de investiții pentru fondurile de pensii private. Deși sistemul de pensii era la început, s-a acordat încrederea necesară, fără garanții de actualizare cu inflația, pentru ca acesta să ală un spațiu prielnic de maturizare.

În condițiile impunerii unei astfel de garanții, industria de administrare va necesita infuzii suplimentare de capital, lucru extrem de dificil, dacă nu imposibil de obținut în climatul economico-financiar de astăzi.

3.4.3. Economia națională și piața de capital vor fi afectate de absența banilor fondurilor de pensii

Având în vedere perspectiva pe termen mediu și lung și creșterea semnificativă a volumului activelor aflate în administrare, efectul negativ de alocare zero în acțiuni din partea fondurilor de pensii private ar însemna o frână deosebit de puternică în calea dezvoltării pieței de capital din România (Bursa de Valori și celelalte piețe financiare din România), afectând cea mai eficientă posibilitate de finanțare a companiilor românești. Prin urmare, **această măsură ar duce la încetinirea creșterii și dezvoltării sectorului privat și implicit a economiei naționale.** Mai ales că activele fondurilor de pensii private au o pondere din ce în ce mai mare în PIB, cu beneficii reale imediate pentru economia României prin capitalul investit în țară (95% din investițiile fondurilor de pensii sunt în România).

De asemenea, ar fi afectat programul anunțat de privatizări ale unor mari companii de stat, care se va derula în principal prin listări pe Bursa de Valori. Dacă această garanție s-ar înstitui prin lege, fondurile de pensii private nu ar putea subscrie la aceste privatizări, neintrând la cumpărarea de acțiuni ale unor companii naționale strategice, cu beneficii pe termen lung, ceea ce în final va dăuna câștigurilor participanților și le va aduce pensii private mai mici.

Nu considerăm nici eficient, nici corect ca salariații României, prin intermediul fondurilor de pensii, să nu poată beneficia de pe urma investirii banilor lor în acțiunile marilor companii românești, private sau de stat.

3.5. Inaplicabilitatea prevederilor propuse

Această garanție suplimentară este imposibil de aplicat, tehnic și practic, dat fiind caracterul ei continuu și repetitiv

Pe lângă argumentele care țin de nesustenabilitatea acestei garanții suplimentare propuse, există și argumente tehnice care fac dificilă punerea ei în practică.

Problema de implementare a „garanției” este legată de caracterul ei continuu și repetitiv lunar, de intrările și ieșirile lunare din sistemul unui administrator (pensionări, transferuri, decese), ceea ce o face complet inaplicabilă.

3.6. Practici internaționale și recomandări ale unor instituții abilitate

Nicio instituție de specialitate nu recomandă instituirea de garanții suplimentare, ci îmbunătățirea supravegherii și a guvernantei fondurilor de pensii.

Un studiu comparativ de materie legislativă europeană și mondială, în domeniul diferitelor sisteme de pensii private, studiu realizat la nivelul Asociației pentru Pensii Administrate Privat din România, **arată că nicio țară din lume nu impune prin lege administratorilor de fonduri de pensii private să furnizeze garantarea cu rata inflației a rezultatelor investiționale obținute.**

Pentru obținerea acestei informații au fost consultate surse documentare puse la dispoziție de OECD (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), Banca Mondială, Uniunea Europeană, EFRP (Federația Europeană a Fondurilor de Pensii), FIAP (Federația Internațională a Administratorilor de Fonduri de Pensii), CEIOPS (Comisia Supraveghetorilor Europeni din domeniul Asigurărilor și Pensii Ocupaționale) și IOPS (Organizația Internațională a Instituțiilor de Supraveghere din domeniul Pensii Private).

Dintre concluziile și recomandările acestor instituții amintim:

- „[...] Din toate aceste motive, **introducerea de garanții obligatorii, ad-hoc, privind randamentele fondurilor de pensii private, sau compensarea unor eventuale pierderi de active trebuie evitate de către statele naționale**” - raportul bienal OECD „Pensions at a Glance 2009”, capitolul „Ce trebuie și ce nu trebuie să facă statele naționale ca răspuns la criză”;
- „[...] De asemenea, **garanția cu inflația pentru fondurile de pensii private trebuie respinsă**, cel puțin până când piața locală de capital oferă instrumente pentru a proteja investițiile de efectele inflației” - raportul Financial Sector Stability Assessment al FMI, februarie 2010;
- în raportul OECD „Investment Regulations and Defined Contribution Pensions” publicat în luna iulie 2009, experții internaționali trec în revistă mecanismele de siguranță și garantare practicate în lume, în sistemele de pensii private - **niciun stat nu obligă administratorii să furnizeze garanții de randamente peste inflație**, fără ca acest lucru să determine cazuri de subperformanță în sistem.
- **Banca Națională a României**, care supraveghează sistemul bancar, deci implicit și băncile de depozitare ale activelor fondurilor de pensii private, a exprimat următoarele considerații cu privire la fondurile de pensii private din România:
„Sistemul de pensii private, lansat în 2007, continuă să traverseze o perioadă de acumulare de contribuții și de investire, fără a fi supus unor riscuri semnificative care

să afecteze stabilitatea sistemului. Volumul contribuțiilor și numărul participanților și-a menținut tendința de creștere în perioada ianuarie 2011 – iunie 2012, pe fondul unei ușorare creșterii economice. Fondurile de pensii administrate privat și-au crescut ponderea instrumentelor cu venit fix în activele totale, ceea ce le oferă o protecție sporită la riscuri. **Activele nete ale fondurilor de pensii administrate privat (Pilonul II) și-au continuat evoluția pozitivă din anii anteriori**².

- **Banca Mondială**, care a dezvoltat și aplicat modelul de pensii private din România și în alte 30 de state ale lumii, nu a recomandat niciunui stat introducerea unei asemenea prevederi legislative de „garantare a inflației” de către administratorii fondurilor sau de către orice altă entitate implicată în sistem.
- **Consiliul Legislativ din cadrul Parlamentului României**, în formularea avizului pentru această prevedere (pentru una din formele anterioare), a formulat următoarele observații: „ (...) fără a ne pronunța asupra aspectelor de oportunitate, care, potrivit legii, nu intră în competența Consiliului Legislativ, **garantarea unei pensii private peste valoarea contribuțiilor plătite, actualizată cu rata inflației pe o perioadă întinsă pe 20-30 de ani, pare nerealistă și incompatibilă cu sistemul actual de pensii private.**”³

4. Concluzii

Așa cum este reglementat în acest moment sistemul de pensii obligatorii administrate privat (Pilonul II) – mecanismele de garanții oferite participanților, rezultatele obținute la finalul anului 2013, și mai ales evoluția performanțelor ultimilor ani, putem afirma că **România dispune de unul dintre cele mai moderne și performante sisteme de pensii private obligatorii administrate privat din lume de tipul său și totodată unul dintre cele mai puternice modele de siguranță.**

Referitor la introducerea unor garanții suplimentare, această propunere este lipsită de sustenabilitate și nu este susținută de un studiu de impact serios cu privire la efectele pe care le poate produce pe termen scurt, mediu și lung.

Mai mult, ipoteza de lucru pe care se bazează această prevedere (enunțată în expunerea de motive) este una falsă, luând în calcul doar rata inflației, nu și rata de rentabilitate a sistemului de pensii private. Ori această ipoteză este practic imposibilă, filozofia sistemelor de pensii administrate privat fiind tocmai obținerea unor rate de randament cât mai bune, garantate pe de o parte de legislația prudențială din domeniu, iar pe de altă parte de concurența dintre administratori. În ultimii ani, deși a fost o perioadă de criză, randamentul fondurilor de pensii a depășit cu mult rata inflației, ceea ce arată sustenabilitate sistemului actual și inoportunitatea unei astfel de prevederi.

Reglementarea unui model prin care se impune garantarea contribuțiilor actualizate cu rata inflației va avea efectul opus celui dorit de inițiatori: **pensile contribuabililor vor fi mai mici comparativ cu cele asigurate de modelul actual**, care este unul optim din punctul de vedere al randamentului fondurilor de pensii private. Aceste garanții suplimentare ar dezechilibra ireversibil sistemul actual care este unul echilibrat, sustenabil și performant.

² *Raportul Anual asupra Stabilității Financiare, ediția 2012– Banca Națională a României*

³ *Opinia Consiliului Legislativ, Monitorul Oficial, Partea I, nr. 307, publicat 11 mai 2009, pagina 14.*